

Exkursion E4 und E6

Das UNESCO-Welterbe Muskauer Park / Park Muzakowski

Der Muskauer Park wurde nach Plänen des Gartenkünstlers, Standesherrn und Reiseschriftstellers Herrmann Fürst von Pückler-Muskau zwischen 1815 und 1845 angelegt und ist ein einzigartiges Gartenkunstwerk von Weltrang. Unter den nachfolgenden Besitzern wurde der Park in der Neißeaue mit seinen terrassenförmigen Landschaftsrelief im Sinne Pücklers weiter ausgebaut und wesentlich erweitert. Der Park erstreckt sich beiderseits der Lausitzer Neiße. Im Deutschland und in Polen gelegen weist die Parkanlage heute eine Größe von etwa 830 ha auf.

Pückler schrieb:

„Der Park soll nur den Charakter der freien Natur und der Landschaft haben, die Hand des Menschen also wenig darin sichtbar sein.“

„Ein Park muss wie eine Gemäldegalerie sein, alle paar Schritte soll man ein neues Bild sehen“

Als naturräumliche Grundlage für die Parkanlage stand Pückler das Gebiet des Durchbruches der Lausitzer Neiße durch den Muskauer Faltenbogen zur Verfügung. Das geologisch junge Neißetal ist hier mehr als 20m tief mit mehreren Flussterrassen eingeschnitten. Markante geologische Strukturen auf den seitlichen begrenzenden Hochflächen, sind die linearen glazialtektonischen Strukturen des Faltenbogens. Außerdem ist die Hochfläche vom Neißetal her durch mehrere hängenden Seitentäler angeschnitten. Dieses nutzte Pückler um Scheinbrücken in der Parkanlage zu integrieren.

Aus den Seitentälern treten Überlaufquellen auf. Auf Grund derartiger Quellen beruht der Kurbadstatus von Bad Muskau.

Ein weiterer historisch geologischer und bergmännischer Bezug im Muskauer Park stellt der Alaunbergbau dar. Dieser hat seine urkundliche Ersterwähnung im Jahre 1573. Dieser Bergbau ist heute noch in Form von Bergbauhalden erkennbar. Nach der Stilllegung des Alaunbergbaus 1869 wurden diese Halden in die Parkgestaltung mit einbezogen.

Die Exkursion umfasst weite Teile der Parklandschaft des Muskauer Park. Angefangen vom Bergpark im Südwesten bis zum Oberpark und Arboretum im Norden und Osten. Auf der Tour werden geologisch historisches von Nathanael Gottfried Leske, über die Alaungewinnung sowie geschichtliche und amüsante Anekdoten rund um den Park und seinen eigenwilligen Gründer vermittelt.

Wycieczka E4 i E6

Park Mużakowski wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO

Park Mużakowski został założony w latach 1815-1845 według planów artysty-ogrodnika, właściciela dworu i pisarza podróżniczego Herrmanna Fürsta von Pückler-Muskau i jest unikalnym, światowej klasy dziełem sztuki ogrodowej. Pod rządami kolejnych właścicieli park na terenie zalewowym Nisy z tarasowym ukształtowaniem terenu był dalej rozwijany i znacznie rozbudowany w duchu Pücklera. Park rozciąga się po obu stronach Nisy Łużyckiej. Położony w Niemczech i w Polsce park zajmuje obecnie powierzchnię około 830 hektarów.

Pückler napisał:

"Park powinien mieć wyłącznie charakter otwartej przyrody i krajobrazu, tak by ręka człowieka była w nim mało widoczna".

"Park musi być jak galeria obrazów, co kilka kroków powinienes zobaczyć nowy obraz".

Pückler wykorzystał obszar, w którym Nysa Łużycka przebija się przez łuk Mużakowa, jako naturalne otoczenie parku. Geologicznie młoda dolina Nisy w tym miejscu ma ponad 20 metrów głębokości i kilka tarasów rzecznych. Charakterystycznymi strukturami geologicznymi na bocznych płaskowyżach są liniowe struktury lodowcowo-tektoniczne Faltenbogen.

Ponadto płaskowyż jest przecięty kilkoma nachylnymi dolinami bocznymi z doliny Nisy. Pückler wykorzystał to do zintegrowania pozorowanych mostów z parkiem.

Z bocznych dolin wypływają źródła przelewowe. Status uzdrowiskowy Bad Muskau opiera się na tych źródłach.

Innym historycznym odniesieniem geologicznym i górniczym w Parku Muskau jest wydobywanie węgla. Zostało ono po raz pierwszy udokumentowane w 1573 r. i do dziś jest rozpoznawalne w postaci hałd górniczych. Po zamknięciu wydobywania węgla w 1869 roku, hałdy te zostały włączone do projektu parku.

Wycieczka obejmuje dużą część krajobrazu Parku Mużakowskiego. Poczynając od Bergpark na południowym zachodzie po Oberpark i Arboretum na północy i wschodzie. Wycieczka obejmuje informacje geologiczne i historyczne od Nathanaela Gottfrieda Leske na temat wydobywania węgla, a także historyczne i zabawne anegdoty o parku i jego niekonwencjonalnym założycielu.